

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OBRAMBO

Doktrina vojaške strateške rezerve Republike Slovenije

Ljubljana, 2012

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OBRAMBO

Doktrina vojaške strateške rezerve Republike Slovenije

Ljubljana, 2012

Številka: 80300-2/2012/5
Datum: 25. 10. 2012

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OBRAMBO

Doktrina vojaške strateške rezerve Republike Slovenije

Izdajatelj in financer:

Ministrstvo za obrambo Republike Slovenije
Direktorat za obrambne zadeve
Vojkova cesta 55, 1000 Ljubljana, Slovenija

Tel.: +386 (0)1 230 52 66
Faks: +386 (0)1 471 19 74
E-pošta: glavna.pisarna@mors.si
www.mors.si

Jezikovni pregled: Barbara Gantar Močnik

Tisk: Littera picta d. o. o.

Naklada: 500 izvodov

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

355.02(497.4)

DOKTRINA vojaške strateške rezerve Republike Slovenije. - Ljubljana :
Ministrstvo za obrambo, 2012

ISBN 978-961-92644-9-2

265221888

Številka: 80300-2/2012/4
Datum: 25. 10. 2012

Vlada Republike Slovenije je na 35. redni seji dne 25. 10. 2012 pod točko 1.1 obravnavala Predlog doktrine vojaške strateške rezerve Republike Slovenije in sprejela naslednji

SKLEP :

1. Vlada Republike Slovenije je sprejela Doktrino vojaške strateške rezerve Republike Slovenije.
2. Vlada Republike Slovenije z Doktrino vojaške strateške rezerve Republike Slovenije seznani Odbor za obrambo Državnega zbora Republike Slovenije.

Mag. Janja GARVAS HOČEVAR
NAMESTNICA GENERALNEGA
SERKETARJA

1. UVOD

Doktrina vojaške strateške rezerve Republike Slovenije (v nadaljevanju: doktrina) je operativnouslymerjevalni oziroma doktrinarni dokument Republike Slovenije na obrambnem področju za povečanje in preoblikovanje vojaških ter s tem obrambnih zmogljivosti države v primeru izrazitega poslabšanja razmer v njenem mednarodnem varnostnem okolju. Sprejetje doktrine izhaja iz Resolucije o splošnem dolgoročnem programu razvoja in opremljanja Slovenske vojske do leta 2025, ki določa, da bo v dveh letih po njeni uveljavitvi izdelana doktrina oblikovanja in delovanja vojaške strateške rezerve (v nadaljevanju: VSR).

Doktrina vsebinsko dopolnjuje oba splošna doktrinarna dokumenta na obrambnem področju, in sicer Vojaško doktrino in Doktrino civilne obrambe Republike Slovenije, oziroma njun nadaljnji razvoj. Doktrina je skupek temeljnih načel in operativnih rešitev o pristojnostih in odgovornostih subjektov obrambnega sistema Republike Slovenije v zvezi z načrtovanjem, oblikovanjem in delovanjem VSR zaradi okrepitve obrambne sposobnosti države v primeru izrazitega poslabšanja razmer v njenem mednarodnem varnostnem okolju.

Doktrina je podlaga za izdelavo predpisov in drugih dokumentov, ki urejajo načrtovanje in oblikovanje VSR ter njeno vključevanje v Slovensko vojsko.

2. IZVAJANJE OBRAMBE REPUBLIKE SLOVENIJE

2.1. Izkušnje pri obrambi slovenskega nacionalnega ozemlja

Za pripravo konceptualnih izhodišč za vzpostavitev pogojev za oblikovanje VSR in zagotovitev uveljavljanja nacionalnovarnostnih interesov Republike Slovenije so pomembne zgodovinske izkušnje pri obrambi slovenskega nacionalnega ozemlja. Širše območje Republike Slovenije je bilo v zgodovini pogosto pomemben tranzitni geostrateški prostor in zato tudi prizorišče pomembnih vojaških spopadov. Zgodovinske izkušnje kažejo, da se verjetnost uporabe vojaške sile proti subjektu mednarodne skupnosti izrazito poveča v primeru njegove nizke obrambne sposobnosti. Zato moramo pri presoji in zagotavljanju lastne obrambne sposobnosti upoštevati, da morajo biti možne koristi potencialnega agresorja bistveno manjše od škode, ki mu jo lahko z vojaškim in drugim obrambnim delovanjem povzročimo kot morebitna žrtev napada. Poleg tega lastne in tuje izkušnje kažejo, da lahko zaradi spleta neugodnih okoliščin ostanejo v prelomnih zgodovinskih trenutkih predvsem manjše države oziroma družbene skupnosti vojaško omejeno sposobne za zagotavljanje lastne varnosti in obrambo nacionalnih interesov.

Republika Slovenija kot polnopravna članica Nata zagotavlja lastno varnost v okviru kolektivne obrambe, za primer izrazitega poslabšanja razmer v mednarodnem varnostnem okolju države pa bo za izvajanje tako nacionalne kot tudi kolektivne obrambe vzdrževala ustrezne systemske rešitve in nujne pogoje za doseganje razumne stopnje svoje avtonomne vojaškoobrambne sposobnosti. Zato bo ohranjala in razvijala komplementarne obrambne mehanizme, ki so se v novejši zgodovini pokazali kot najprimernejši za učinkovito vojaško obrambo ozemeljsko majhnih držav z omejenimi družbenimi viri.

Vsaj od časa turških vpadov do osamosvojitvene vojne leta 1991 se je samoobrambna sposobnost prebivalstva na slovenskem nacionalnem ozemlju večkrat uspešno potrdila. Toda obstaja realna možnost, da postaneta naša prvinska samoobrambna kultura in izročilo nerazpoznaven zgodovinski spomin, s čimer bomo izgubili pomembno nacionalno vrednoto in večkrat dokazano uporaben obrambnovarnostni mehanizem. Zato bomo z VSR ohranjali in razvijali tudi tradicije in izkušnje ne samo iz osamosvojitvene vojne leta 1991, ampak iz različnih drugih prelomnih zgodovinskih obdobj, v katerih je slovenski narod uspel zaščititi svoje življenjske interese in doseči strateško pomembne cilje.

2.2. Nacionalna obrambnovarnostna izhodišča Republike Slovenije

Republika Slovenija kratkoročno neposredno ni vojaško ogrožena. Toda nestabilne politično-varnostne razmere v vzhodnem in jugovzhodnem delu Evrope, občasni izbruhi spopadov nizke intenzivnosti v neposredni sosesčini jugovzhodne Evrope ter krepitev tekmovalnosti in konfliktnosti drugod po svetu opozarjajo, da je evro-atlantski prostor vojaškim grožnjam še vedno latentno izpostavljen.

Z vključitvijo v sistem kolektivne obrambe Nata je Republika Slovenija opustila koncept samozadostne nacionalne obrambe in s tem bistveno izboljšala svoje obrambno izhodišče za zagotavljanje nacionalne varnosti. Zato bo svoje obrambne naloge z ustreznim obsegom, strukturo in stopnjo pripravljenosti lastnih obrambnih zmogljivosti tudi v prihodnje izvajala v okviru kolektivne obrambe Severnoatlantskega zavezništva ter Skupne varnostne in obrambne politike Evropske unije. Hkrati bo sprejela takšne zakonodajne in sistemske rešitve, ki bodo omogočale dopolnitev zmogljivosti Slovenske vojske v organizacijskem, kadrovskem in materialnem smislu za izvajanje nalog v primeru izrazitega poslabšanja razmer v mednarodnem varnostnem okolju države. Tudi s pomočjo VSR bo zagotovila vojaške zmogljivosti, s katerimi bo lahko v primeru skrajno neugodnega spleta politično-varnostnih okoliščin preprečila stanje, v katerem bi se z obrambnimi izzivi soočila neustrezno pripravljena. Koncept VSR omogoča vzpostavitev obrambnih zmogljivosti države za zagotovitev njene nacionalne varnosti bodisi v primeru delovanja pri kolektivni obrambi Severnoatlantskega zavezništva bodisi pri obrambi nacionalnega ozemlja.

Izhodišče za načrtovanje VSR predstavlja dejstvo, da Slovenski vojski njene mirnodobne zmogljivosti omogočajo uspešno sodelovanje v mednarodnih operacijah in misijah Nata, Evropske unije in Organizacije združenih narodov, vendar so v obstoječem obsegu le delno primerne ter premajhne za zagotavljanje celovite obrambe nacionalnega ozemlja oziroma njeno obsežnejše delovanje v operacijah visoke intenzivnosti. Ker se v Republiki Sloveniji ne izvaja več obveznega služenja vojaškega roka, prav tako ni več obvezniške rezerve, ima država od rezervnih sil poleg pogodbene rezerve Slovenske vojske na voljo samo nabor pripadnikov, ki so vpisani v vojaško evidenco za primer ponovne uveljavitve vseh sestavin vojaške dolžnosti. Obseg vpisanih v vojaško evidenco, z vojaškimi znanji, je vsako leto manjši, prav tako pa tudi ta del vpisanih v vojaško evidenco ni več sposoben za delovanje v Slovenski vojski brez dodatnega usposabljanja. Da bo Slovenska vojska sposobna uresničevati svoje naloge pri nacionalni obrambi in v okviru

zavezništva tudi v primeru izrazitega poslabšanja razmer v mednarodnem varnostnem okolju države, je treba zagotoviti, da bosta mirnodobna struktura in organiziranost Slovenske vojske omogočali nadgradnjo njenih obstoječih in razvoj dodatnih operativnih zmogljivosti.

Nosilci nalog vzpostavitve VSR so državni organi Republike Slovenije, ki odločajo o aktiviranju VSR, med njimi so najpomembnejši Državni zbor, Predsednik Republike Slovenije in Vlada Republike Slovenije ter državni organi in drugi subjekti, ki izvajajo posamezne aktivnosti, neposredno povezane z vzpostavitvijo povečanih obrambnih zmogljivosti države, kamor sodijo ministrstva in drugi državni organi, organi lokalnih skupnosti, gospodarske družbe, zavodi in druge organizacije ter civilnodružbene organizacije. Med slednjimi nosilci ima posebno vlogo in poseben obseg nalog Ministrstvo za obrambo. Izvajanje nalog v zvezi z vzpostavitvijo VSR temelji tudi na smiselni vključenosti državljanov na podlagi njihove ustavne pravice in dolžnosti sodelovati pri obrambi države.

Zagotavljanje obrambne sposobnosti Republike Slovenije in morebitno izvajanje njene obrambe temeljita na normativnih, strateških razvoj-nousmerjevalnih, doktrinarnih in planskih izhodiščih.

Normativna izhodišča

Ustava Republike Slovenije določa, da o razglasitvi vojnega ali izrednega stanja, nujnih ukrepih in njihovi odpravi ter uporabi obrambnih sil odloča Državni zbor na predlog Vlade Republike Slovenije. Ustava Republike Slovenije nalaga državljanom, da so dolžni braniti državo v mejah in na način, ki ga določa Zakon o obrambi.

Zakon o obrambi določa, da imajo državljani pri obrambi države skladno z ustavo vojaško, delovno in materialno dolžnost, v vojnem stanju pa tudi pravico, da se samoorganizirajo in vključijo v obrambo države. Zakon o obrambi z določbami o obrambnih ukrepih zagotavlja postopen in organiziran prehod Slovenske vojske in izvajalcev civilne obrambe oziroma nosilcev nevojaškega dela obrambnega sistema na delovanje v vojnem stanju. Slovenski vojski Zakon o obrambi v zvezi z obrambo države nalaga vojaško izobraževanje in usposabljanje za oboroženi boj in druge oblike vojaške obrambe, zagotavljanje potrebne ali zahtevane pripravljenosti ter izvajanje vojaške obrambe ob napadu na državo.

Zakon o vojaški dolžnosti ureja vojaško dolžnost, ki obsega naborno dolžnost,

dolžnost služiti vojaški rok in dolžnost služiti v rezervni sestavi. Določa tudi opustitev izvajanja določenih sestavin vojaške dolžnosti v miru z možnostjo njihove ponovne uvedbe. Odločitev o ponovni uvedbi izvajanja zdravniških in drugih pregledov ter psiholoških preiskav, nabora, napotitve na služenje vojaškega roka oziroma opravljanje nadomestne civilne službe in obveznega služenja v rezervni sestavi sprejme Državni zbor na predlog Vlade Republike Slovenije ob povečani nevarnosti napada na državo oziroma neposredni vojni nevarnosti ali ob razglasitvi izrednega ali vojnega stanja.

Strateška razvojnosmerjevalna izhodišča

V Resoluciji o strategiji nacionalne varnosti Republike Slovenije, temeljnem razvojnosmerjevalnem dokumentu države na področju nacionalne varnosti, je njena obrambna politika usmerjena v zagotavljanje obrambnih zmogljivosti države, potrebnih za nacionalno obrambo v sistemu kolektivne obrambe in varnosti. Konceptualno, organizacijsko in po obsegu usklajen razvoj teh zmogljivosti mora biti prilagojen potrebam odzivanja na vojaške in nevojaške vire ogrožanja nacionalne varnosti. Skladno s tem bo Republika Slovenija zagotavljala ustrezen obseg, strukturo, opremljenost ter usposobljenost Slovenske vojske in civilnih obrambnih zmogljivosti. Sposobnost države za učinkovito odzivanje na vojaške grožnje bo odvisna predvsem od zagotovitve pogojev za pravočasno preoblikovanje Slovenske vojske z vidika njene popolnjenosti, opremljenosti, organiziranosti, usposobljenosti in pripravljenosti ob upoštevanju sodobnih smeri razvoja oboroženih sil.

Doktrinarna izhodišča

Doktrinarna izhodišča za izvajanje obrambe, opredeljena v Vojaški doktrini in Doktrini civilne obrambe Republike Slovenije, so načelna stališča o organiziranju in uporabi nacionalnih obrambnih zmogljivosti za izvedbo nalog v zvezi z obrambo države. Pri tem nadaljevanje izvajanja izhodišč iz Doktrine civilne obrambe Republike Slovenije vpliva predvsem na oblikovanje dodatnih kadrovskih in materialnih zmogljivosti države za potrebe VSR, Vojaška doktrina pa na uporabo teh zmogljivosti v primeru aktiviranja VSR. Obe navedeni doktrini in Doktrina vojaške strateške rezerve Republike Slovenije so vsebinsko medsebojno povezane ter skupaj tvorijo zaokroženo celoto doktrinarnih izhodišč za izvajanje obrambe.

Planska izhodišča

Temeljno plansko izhodišče za VSR Republike Slovenije je opredeljeno v Resoluciji o splošnem dolgoročnem programu razvoja in opremljanja Slovenske vojske do leta 2025, ki v zvezi z VSR določa, da se lahko v določenih pogojih obseg in struktura Slovenske vojske skladno s konceptom VSR bistveno spremenita, saj ta koncept v primeru izrazitega poslabšanja varnostnega okolja Republike Slovenije omogoča povečanje obsega obrambnih sil v daljšem časovnem obdobju predvidoma za do 25.000 dodatnih pripadnikov, v skrajnem primeru tudi na podlagi ponovne uvedbe vseh sestavin vojaške dolžnosti. Koncept VSR izhaja iz analize lastnih in tujih izkušenj pri obrambi nacionalnega ozemlja ter določa obseg kadrovskih, materialnih, infrastrukturnih in drugih evidenc ter ustrezne pripravljalne in izvedbene načrte. Oblikovanje in urjenje VSR bodo v primeru aktiviranja usmerjala namensko oblikovana jedra, popolnena s poklicnimi pripadniki Slovenske vojske z ustreznimi znanji in izkušnjami.

Pripravljenost na pravočasno, usklajeno in učinkovito odzivanje obrambnega sistema Republike Slovenije na varnostne grožnje in tveganja bo temeljila na stalnem spremljanju in analiziranju dogajanja v mednarodnem politično-varnostnem okolju ter pravočasni pripravi ocen ogroženosti in tveganj nacionalne varnosti Republike Slovenije. Pri tem bodo smiselno upoštevane tudi ocene ogroženosti zavezništva. V primeru izrazitega poslabšanja mednarodnih varnostnih razmer z obrambnega vidika in na podlagi nove ocene ogroženosti države pred napadom bo Vlada Republike Slovenije sprejela predlog aktivnosti za povečanje obrambnih sil države ter ga posredovala v obravnavo v Državni zbor.

3. KONCEPT VOJAŠKE STRATEŠKE REZERVE

Koncept VSR je zamisel o tem, kako v primeru izrazitega poslabšanja razmer v mednarodnem varnostnem okolju Republike Slovenije v ustreznem času okrepiti obrambne zmogljivosti države do obsega, ki bo zagotavljal njeno učinkovito obrambo in izpolnjevanje njenih mednarodnih obveznosti. Cilj koncepta VSR je, da se po sprejeti odločitvi pristojnih državnih organov čim prej vzpostavijo povečane vojaške zmogljivosti države oziroma najpozneje v letu dni po aktiviranju VSR z izvajanjem vojaške in drugih obrambnih dolžnosti doseže operativne zmogljivosti Slovenske vojske v obsegu do dodatnih 25.000 pripadnikov.

V sorazmerno ugodnih varnostnih razmerah se koncept VSR omejuje na dejavnost različnih nosilcev nacionalnovarnostnega sistema Republike Slovenije, ki se izvaja z namenom zagotavljanja pogojev za doseganje varnostnim razmeram ustreznega obsega, organiziranosti, opremljenosti in izurjenosti Slovenske vojske za učinkovito izvajanje njenih nalog. VSR nima vzpostavljene strukture, v primeru izrazitega poslabšanja razmer v mednarodnem varnostnem okolju države pa je koncept VSR namenjen dopolnitvi in povečanju zmogljivosti Slovenske vojske za izvajanje oboroženega boja. Koncept VSR torej omogoča pravočasno strateško preoblikovanje Slovenske vojske in njeno prilagoditev poslabšanim varnostnim razmeram v mednarodnem varnostnem okolju države. Koncept VSR temelji na po obsegu, vsebini in ravneh ustreznem obrambnem načrtovanju.

Pripadniki, ki se bodo vključili v operativne enote Slovenske vojske po aktiviranju koncepta VSR, morajo biti z vidika svoje opremljenosti, usposobljenosti in pripravljenosti primerljivi s pripadniki mirnodobne sestave Slovenske vojske, kar bo ob podpori civilnih obrambnih zmogljivosti države zagotovilo postopno povečevanje vojskovalne moči Slovenske vojske in njene vzdržljivosti. VSR je prednostno namenjena za dopolnitev zmogljivosti Slovenske vojske za izvajanje oboroženega boja, lahko pa se uporabi tudi pri odpravljanju posledic naravnih in drugih nesreč, če je bila povečana zmogljivost Slovenske vojske predhodno oblikovana.

Pri oblikovanju in delovanju VSR bodo upoštevana predvsem naslednja temeljna načela:

1. načelo celovitosti prizadevanj družbe pri oblikovanju in delovanju VSR;
2. načelo pravočasnega odločanja za vzpostavitev načrtovanih povečanih vojaških zmogljivosti Republike Slovenije z VSR;
3. načelo nujnega dopolnjevanja mirnodobnih vojaških zmogljivosti države za učinkovito izvedbo nalog vojaške obrambe v primeru izrazitega poslabšanja razmer v mednarodnem varnostnem okolju Republike Slovenije oziroma v primeru dolgotrajnejšega in intenzivnejšega izpolnjevanja nalog, izhajajočih iz Severnoatlantske pogodbe;
4. načelo ohranjanja nujnih sestavin obrambnega načrtovanja v državi, vključno z vzdrževanjem kadrovskih, materialnih, infrastrukturnih in drugih baz podatkov za potrebe VSR;
5. načelo vzpostavljanja VSR na podlagi jasnih količinskih, kakovostnih in časovnih ciljev;
6. načelo prostorske razpršenosti, s katerim zagotavljamo uravnoteženost obsega in umeščenosti oblikovanja VSR na celotnem ozemlju Republike Slovenije, skladno z operativnimi potrebami ter kadrovskimi, materialnimi, infrastrukturnimi in drugimi možnostmi;
7. načelo dopolnjevanja zmogljivosti Slovenske vojske z VSR na podlagi upoštevanja lastnih in tujih zgodovinskih izkušenj in dobrih praks;
8. načelo postopnega, vendar čim hitrejšega dopolnjevanja zmogljivosti Slovenske vojske in njene rasti iz razvojnih jeder, ki se bodo lahko na začetku prostovoljno dopolnjevana, kasneje pa tudi na podlagi ponovne uvedbe vseh sestavin vojaške dolžnosti.

Temeljna načela v zvezi z oblikovanjem in delovanjem VSR so vzajemna in se med seboj dopolnjujejo.

4. PRIPRAVE ZA VZPOSTAVITEV VOJAŠKE STRATEŠKE REZERVE

4.1. Vloga in pristojnosti državnih organov pri vzpostavitvi VSR

Obstoječe stanje

Za odločitev o vzpostavitvi povečanih vojaških zmogljivosti Republike Slovenije sta neposredno pristojna Vlada Republike Slovenije s Svetom za nacionalno varnost kot svojim posvetovalnim in usklajevalnim organom ter Državni zbor, v določenih okoliščinah pa tudi Predsednik Republike Slovenije.

Naloge planiranja obrambnih zmogljivosti in obrambnega načrtovanja so v pristojnosti državnih organov, le manjši del nalog obrambnega načrtovanja se v miru prenaša na gospodarske družbe, zavode in druge organizacije, ki so s predpisi o obrambnem načrtovanju določeni za nosilce obrambnih priprav in izdelavo obrambnih načrtov.

Za učinkovito delovanje obrambnega sistema Republike Slovenije v vojni morajo ministrstva in vladne službe zagotoviti usklajenost rešitev, ki so v obrambnih načrtih predvidene za pravočasno zagotovitev pogojev za povečanje obrambnih zmogljivosti države. Obrambne zmogljivosti se načrtujejo z vidika njihove organiziranosti ter kadrov, materialnih sredstev, financ in drugih pogojev, potrebnih za zagotovitev teh zmogljivosti.

Zaradi povečanja obrambnih zmogljivosti države ministrstva v miru načrtujejo naloge na področju zdravstva, gospodarstva s poudarkom na namenski industriji, transporta, komunikacijskih povezav in energetske oskrbe ter na drugih področjih.

Ministrstvo za obrambo načrtuje obseg materialnih sredstev, nujno potrebnih za popolnitev Slovenske vojske, na državni ravni usklajuje in strokovno usmerja načrtovanje vzpostavitve VSR in aktivnosti za zagotovitev civilnih obrambnih zmogljivosti Republike Slovenije ter vodi baze podatkov, potrebne za aktiviranje VSR in vzpostavitev povečanih obrambnih zmogljivosti.

Materialne rezerve za vzpostavitev VSR se v nujnem obsegu vzdržujejo že v miru, obsegajo pa strateško rezervo oborožitve in vojaške opreme, ki je izločena iz operativne uporabe Slovenske vojske ter se skladišči v namenskih skladiščih Ministrstva za obrambo.

Za ohranjanje in zagotavljanje vojaških zmogljivosti VSR se bo zagotavljalo finančna sredstva v okviru obstoječih programov.

Dopolnitev vojaških zmogljivosti

Za pravočasno vzpostavitev zmogljivosti VSR je pomembno predhodno povečanje mirnodobnih vojaških zmogljivosti države in sprejetje ocene ogroženosti Republike Slovenije pred napadom, ki je podlaga za uveljavitev nujnih normativnih in drugih rešitev za nadaljnje povečevanje njenih vojaških zmogljivosti.

Ob zaostritvi varnostnih razmer v mednarodnem okolju Republike Slovenije nosilci obrambnega načrtovanja nadgradijo in dopolnijo obrambne načrte ter konkretizirajo zahteve za povečanje obrambnih zmogljivosti države. Vlada Republike Slovenije lahko v razmerah neposredne vojaške ogroženosti na podlagi ocene ogroženosti države pred napadom poveča mirnodobni obseg in strukturo Slovenske vojske ali predlaga Državnemu zboru razglasitev izrednega ali vojnega stanja in splošne mobilizacije, uveljavitev vseh sestavin vojaške dolžnosti ter uveljavitev delovne in materialne dolžnosti. Ministrstva in vladne službe skladno s svojo odgovornostjo za stanje obrambnih priprav in delovanje v vojni predlagajo sprejem odločitev, s katerimi se zagotovi ustrezno odzivanje in uveljavitev ukrepov v zvezi z obrambo države.

Ob neposredni vojaški ogroženosti države bo Slovenska vojska skladno s sklepom Vlade Republike Slovenije povečala svoj mirnodobni obseg, ob razglasitvi izrednega oziroma vojnega stanja ter uvedbi obrambnih dolžnosti pa bo izkazala potrebe po popolnitvi enot z vojaškimi obvezniki in materialnimi sredstvi iz popisa ter z dodatno oborožitvijo in opremo. Za primer takšnega stanja Slovenska vojska načrtuje popolnitev enot z vojaškimi obvezniki z odsluženim vojaškim rokom, usposabljanje vojaških obveznikov brez odsluženega vojaškega roka, razporejanje materialnih sredstev iz popisa v enote ter opremljanje enot z novo oborožitvijo in opremo. Vojaške obveznike, ki so odslužili vojaški rok, se razporedi neposredno v enote Slovenske vojske in začne dopolnilno usposabljanje.

Za napotitev vojaških obveznikov, brez odsluženega vojaškega roka, na služenje vojaškega roka se v sklopu priprav za vzpostavitev pogojev za VSR načrtuje imenovanje nabornih komisij. Ministrstvo za obrambo v okviru svoje

teritorialne organiziranosti prek uprav za obrambo zagotovi koordinacijo, organizacijo in spremljanje aktivnosti pri izvajanju zdravniških pregledov in psiholoških preiskav nabornikov. Vojaške obveznike, ki vojaškega roka niso odslužili, se napoti na naborne aktivnosti, v okviru katerih se izvedejo zdravniški pregledi, nabor in napotitev na služenje vojaškega roka. Napotitev vojaških obveznikov na služenje vojaškega roka se izvaja skladno s kadrovske potrebe in materialnimi možnostmi, po odsluženem vojaškem roku pa se obveznike skladno s potrebami razporedi v enote Slovenske vojske. Vojaškostrokovno usposabljanje se izvede po časovno prilagojenem programu.

Po uvedbi materialne dolžnosti se skladno z Zakonom o materialni dolžnosti izvede razporeditev in pozivanje sredstev iz popisa materialnih sredstev ter drugih sredstev za potrebe obrambe in popolnjevanja Slovenske vojske.

Po uvedbi delovne dolžnosti izvršijo nosilci obrambnih priprav pozivanje državljanov na izvajanje nalog delovne dolžnosti in dopolnijo obstoječe razporeditve na delovno dolžnost. S tem se zagotovijo kadrovske zmogljivosti za izvajanje nalog, ki so v pristojnosti posameznih državnih organov, gospodarskih družb, zavodov in drugih organizacij, ter nalog, ki so določene s sklepi ali na podlagi pogodb za opravljanje proizvodnje in storitev v vojnem stanju.

Evidence v zvezi z izvajanjem vojaške, delovne in materialne dolžnosti se vodijo v potrebnem obsegu že v miru, v primeru izrazitega poslabšanja razmer v mednarodnem varnostnem okolju pa se dopolnijo glede na potrebe obrambnih sil.

Dolžnosti, ki jih lahko v zaostrenih varnostnih okoliščinah uveljavi Državni zbor, se izvajajo do preklica.

Načrtovanje dopolnjevanja vojaških zmogljivosti vključuje tudi potrebno infrastrukturo, kot so nastanitveni objekti, skladišča, vadišča in druga infrastruktura za izvajanje usposabljanja vojaških obveznikov. Infrastrukturo, potrebno za povečanje vojaških zmogljivosti, načrtuje in zagotavlja Ministrstvo za obrambo, manjkajoče infrastrukturne zmogljivosti pa se v skrajnih primerih zagotovijo tudi na podlagi materialne dolžnosti.

Obseg oborožitve in opreme za VSR, ki jo skladišči Ministrstvo za obrambo, je za vzpostavitev povečanih vojaških zmogljivosti države v primeru pehotne

oborožitve količinsko ustrezen, v primeru drugih vrst oborožitve pa pretežno tudi količinsko neustrezen. Ob tem je treba upoštevati dejstvo, da gre za sredstva, ki so zaradi zastarelosti uporabna v glavnem za usposabljanje in začetne bojne aktivnosti. Dodatna materialna sredstva bodo v primeru izrazitega poslabšanja razmer v mednarodnem varnostnem okolju države zagotovljena hkrati z morebitnim povečanjem mirnodobne strukture Slovenske vojske, v primeru aktiviranja koncepta VSR pa tudi z uveljavitvijo materialne dolžnosti ter z naknadno nabavo nove oborožitve in opreme.

4.2. Mirnodobna vojaškostrokovna usposabljanja, pomembna za VSR

Na možnosti za vzpostavitev VSR pomembno vpliva mirnodobno usposabljanje v okviru Slovenske vojske, ki obsega predvsem usposabljanje njene stalne sestave in pogodbene rezerve ter izvajanje prostovoljnega služenja vojaškega roka. V Slovenski vojski se v miru izvajajo tudi druge oblike usposabljanj, med katerimi so z vidika vzpostavitve VSR pomembni predvsem vojaški tabori in vojaške prakse. Vojaški tabori so namenjeni študentom in dijakom različnih fakultet in srednjih šol, vojaška praksa pa študentom tistih fakultet, ki v svoje študijske programe vključujejo tudi vojaški modul.

V miru se bo načrtno izvajalo usposabljanje posameznikov in organizacijskih enot Ministrstva za obrambo in Slovenske vojske, da bodo lahko ob aktiviranju VSR prevzeli vlogo nosilcev vojaškega izobraževanja in usposabljanja za VSR. Njihovo usposabljanje bo ciljno usmerjeno v ohranjanje in razvoj tistih vojaškostrokovnih, specialističnih in drugih znanj in veščin ter izkušenj, ki so bistvenega pomena za pravočasno oblikovanje VSR in vključevanje v delovanje Slovenske vojske v izrednem stanju in vojni.

4.3. Podpora organizacij, katerih dejavnost je pomembna za pripravo kadrov in krepitev domoljubja

Dodatno pridobivanje znanj in izkušenj se bo izvajalo na podlagi prostovoljnosti preko aktivnosti društev in nevladnih organizacij, ki delujejo v javnem interesu na področju obrambe z aktivnostmi, s katerimi krepijo obrambno sposobnost in domoljubje.-

Predvsem od ukinitve obveznega služenja vojaškega roka leta 2003 in nato opustitve še drugih sestavin vojaške dolžnosti se prisotnost obrambno-vojaškega znanja, veščin in domoljubnih vsebin v slovenski družbi

zmanjšuje. Primanjkljaj teh znanj, veščin in vsebin je posebej izrazit pri mlajših generacijah, ki se z različnimi obrambnimi nalogami doslej še niso srečevale. Zato bo Republika Slovenija spodbujala pomen obrambne kulture in domoljubja, se prek različnih oblik zavzemala za prisotnost obrambno-domoljubnih vsebin v izobraževalnem sistemu ter podpirala nevladne organizacije, ki delujejo v javnem interesu na področju obrambe ter s svojo dejavnostjo krepijo obrambno sposobnost države in domoljubje.

Nevladne organizacije, ki delujejo v javnem interesu na področju obrambe in domoljubja, bodo v sodelovanju z Ministrstvom za obrambo nosilke ustreznih dejavnosti, usmerjenih predvsem na mlajše generacije državljanov. Država bo tem organizacijam nudila pomoč pri izvajanju nalog, ki prispevajo h krepitvi obrambnih znanj in veščin v družbi ter s tem k zagotavljanju pogojev za hitrejšo in učinkovitejšo vzpostavitev manjkajočih obrambnih zmogljivosti v primeru izrazitega poslabšanja varnostnih razmer v mednarodnem okolju države. Tovrstne organizacije so namreč lahko zaradi bogatega znanja, ki ga je mogoče prek vojaškega usposabljanja prenesti v družbeno okolje, koristne pri vzpostavljanju VSR, še posebej v njeni začetni fazi.

4.4. Ohranjanje in zagotavljanje virov in zmogljivosti za vzpostavitev VSR

4.4.1. Ohranjanje in zagotavljanje vojaških zmogljivosti za vzpostavitev VSR

Mirnodobne zmogljivosti Slovenske vojske so temelj za povečanje vojaških zmogljivosti Republike Slovenije v primeru izrazitega poslabšanja razmer v njenem varnostnem okolju. Slovenska vojska skladno z varnostnimi grožnjami ter lastnimi izkušnjami in tujimi dobrimi praksami že v miru razvija koncepte uporabe svojih zmogljivosti v vojaških operacijah. Za pripravo doktrinarnih in razvojnih rešitev za oblikovanje povečanih vojaških zmogljivosti ter odločanje v zvezi s tem na vojaški strateški ravni je odgovoren Generalštab Slovenske vojske, poveljstva Slovenske vojske na operativni in taktični ravni pa so odgovorna za temeljne zmogljivosti poveljevanja in kontrole na svoji ravni. Za vzpostavitev povečanih zmogljivosti za izobraževanje in usposabljanje častnikov in podčastnikov ter temeljno vojaško usposabljanje vojakov je odgovorno poveljstvo Slovenske vojske, pristojno za vojaško izobraževanje in usposabljanje.

Mirnodobna poveljstva in enote Slovenske vojske tvorijo začetne vojaške zmogljivosti, ob katerih se oblikujejo nova poveljstva in enote, s tem pa se povečata obseg in struktura Slovenske vojske.

Za povečanje možnosti za hitrejšo vzpostavitev VSR bo poseben poudarek namenjen dopolnjevanju vloge pogodbene rezerve Slovenske vojske, ki se bo oblikovala tako, da bo poleg usposabljanja in dopolnjevanja mirnodobnih enot dosegla tudi posamične sistemske cilje na področju vzpostavljanja vojaških kadrovske zmogljivosti, med drugim tudi z oblikovanjem strukture pogodbene rezerve za pridobitev specialističnih, podčastniških, častniških in drugih znanj.

V prihodnje se bo postopno povečevalo tudi prostovoljno služenje vojaškega roka, ki je eden najučinkovitejših načinov za obrambno-vojaško usposabljanje mladih ter s tem podlaga za hitrejšo in ustrežnejšo zadovoljitev kadrovske potreb Slovenske vojske.

Ohranjanje materialnih virov Slovenske vojske se nanaša na oborožitev, opremo, vojaško infrastrukturo ter druga materialna in tehnična sredstva, ki zagotavljajo možnosti za vzpostavitev in pripravljenost novih vojaških enot ter ohranjanje njihove vzdržljivosti. Pri skladiščenju strateške rezerve oborožitve in opreme se upošteva predvideno naraščanje števila pripadnikov in enot Slovenske vojske.

Republika Slovenija bo finančna sredstva, potrebna za povečanje svojih obrambnih zmogljivosti v razmerah neposredne vojaške ogroženosti države, zagotavljala skladno s svojimi zmožnostmi ter pri tem upoštevala načeli učinkovitosti in racionalnosti pri izrabi finančnih virov. Trend upadanja finančnih virov za mirnodobne potrebe Slovenske vojske ne samo pomembno vpliva na razvoj njenih zmogljivosti, ampak hkrati znižuje izhodišče za zagotavljanje povečanja finančnih virov, potrebnih za oblikovanje povečanega obsega in strukture Slovenske vojske.

Ohranjanje mirnodobne vojaške infrastrukture zagotavlja pogoje za mirnodobno namestitvev, delovanje, usposabljanje, urjenje in izobraževanje Slovenske vojske ter nujne začetne pogoje za udejanjenje koncepta VSR in izvajanje podpore države gostiteljice.

4.4.2. Ohranjanje in zagotavljanje civilnih zmogljivosti obrambnega sistema za vzpostavitev VSR

Ohranjanje civilnih zmogljivosti obrambnega sistema Republike Slovenije obsega predvsem ohranjanje kadrovske zmogljivosti za obrambno načrtovanje in delovanje v kriznih razmerah ter materialnih zmogljivosti državnih organov, gospodarskih družb, zavodov in drugih organizacij, ki zagotavljajo vzpostavitev VSR in delovanje Slovenske vojske ob njenem povečanem obsegu.

Nosilci obrambnega načrtovanja zagotavljajo kadrovske zmogljivosti za izvajanje nalog ob izrazitem poslabšanju razmer v mednarodnem varnostnem okolju države, pri čemer upoštevajo prednosti pri razporejanju državljanov na obrambne dolžnosti. Izhodišče za zagotavljanje navedenih kadrovske zmogljivosti so naloge, določene od Vlade Republike Slovenije, in rešitve, opredeljene v obrambnih načrtih nosilcev obrambnega načrtovanja.

Ministrstvo za obrambo skupaj z drugimi resorji zagotavlja sistemske rešitve za materialno-zdravstveno oskrbo obrambnih sil, ki se v sklopu priprav na povečevanje obrambnih zmogljivosti prilagodijo načrtu uporabe Slovenske vojske, ter kot koordinator načrtovanja in izvajanja te oskrbe usklajuje izkazane potrebe s pristojnimi nosilci njihovega zagotavljanja. Sistem materialne in zdravstvene oskrbe omogoča zagotovitev potrebnih virov za delovanje oboroženih sil ter mora učinkovito delovati v celotnem obdobju izrednega in vojnega stanja. Ministrstvo za obrambo prednostno zagotovi manjkajoči kader za delovanje upravnih organov za obrambo na regijskem nivoju za izvajanje nalog v zvezi s ponovno uvedbo vojaške dolžnosti, uveljavitev materialne in delovne dolžnosti, zagotavljanjem materialno-zdravstvene oskrbe upravnih zvez in kurirske službe ter za usklajevanje nalog z organi na regijski in lokalni ravni.

5. POVEČANJE ZMOGLJIVOSTI SLOVENSKE VOJSKE Z AKTIVIRANJEM KONCEPTA VSR

V razmerah neposredne vojaške ogroženosti države se začnejo zmogljivosti Slovenske vojske povečevati že v okviru njene mirnodobne strukture, bistveno pa se intenzivirajo aktivnosti potem, ko pristojni državni organi na podlagi strokovnih ocen sprejmejo odločitve, ki omogočajo aktiviranje koncepta VSR. V prvi fazi lahko obsega le povečanje mirnodobnega obsega Slovenske vojske in njenih zmogljivosti, v primeru nadaljnjega poslabševanja razmer v mednarodnem varnostnem okolju Republike Slovenije pa tudi izvedbo aktivnosti za izvajanje vseh sestavin vojaške dolžnosti ter materialne in delovne dolžnosti. Poleg tega se zagotovi izvajanje nalog v zvezi z delovanjem obrambnega sistema v vojni s poudarkom na izvajanju mobilizacije in popolnjevanju enot Slovenske vojske ter njeni materialno-zdravstveni oskrbi.

5.1. Vzpostavitev in izvajanje usposabljanj

Po uveljavitvi obrambnih dolžnosti se izvaja usposabljanje na vseh ravneh, saj se s spremembo obsega Slovenske vojske potrebe po vojaškostrokovnih znanjih močno povečajo. Usposabljanje vključuje obnavljanje vojaških znanj in usposabljanje mirnodobne sestave poveljstev in enot ter enot in poveljstev, ki so oblikovana na novo. Novooblikovana poveljstva in enote se začne opremljati in usposabljati za izvajanje njihovih nalog takoj po odločitvi o povečanem obsegu Slovenske vojske. Usposabljanje se izvede v najkrajšem možnem času, hkrati pa se poveča njegova intenzivnost. Po končanem usposabljanju se preveri usposobljenost poveljstev in enot za delovanje ter ugotovi njihovo pripravljenost.

Usposabljanje VSR temelji na programih, po katerih se izvaja usposabljanje v miru. Temeljno in osnovno vojaškostrokovno usposabljanje VSR se vsebinsko ne razlikuje od usposabljanja posameznikov in enot v miru, razlika je le v večji intenzivnosti in krajšem trajanju usposabljanja VSR.

Zaradi povečanih potreb po temeljnem vojaškostrokovnem usposabljanju se ob upoštevanju teritorialnega načela oblikuje potrebno število učnih centrov Slovenske vojske. Presoja okvirno potrebnega kadra in materialno-tehničnih sredstev za izvajanje usposabljanj se izvede na podlagi planskih formacij v okviru obsega VSR oziroma novega organizacijsko-mobilizacijskega

razvoja Slovenske vojske. V izvedbo usposabljanj se vključi tudi upokojene podčastnike, častnike in nekdanje pripadnike mirnodobne strukture Slovenske vojske ter po potrebi tudi inštruktorje iz držav članic Severnoatlantskega zavezništva in partnerskih držav.

5.2. Zagotovitev dodatnih virov ob aktiviranju koncepta VSR

Izgradnja povečanih zmogljivosti Slovenske vojske bo potekala postopoma ob predpostavki, da je del kadrovskih in materialnih virov za povečane vojaške zmogljivosti vzpostavljen že v okviru mirnodobne strukture Slovenske vojske. Zaradi vzpostavljanja povečanih zmogljivosti Slovenske vojske bo zagotovljeno dodatno opremljanje njenih enot, da bo sposobna izvajati vse vrste bojnih delovanj skladno z Vojaško doktrino. S tem se bo povečala tudi njena tehnološko-tehnična primerljivost z drugimi stranmi v spopadu. Zagotovitev povečanih kadrovskih in materialnih zmogljivosti Slovenske vojske ter njeno delovanje bosta podprta s civilnimi obrambnimi zmogljivostmi države.

V pogojih izrazitega poslabšanja razmer v mednarodnem varnostnem okolju države je izhodiščni dokument za pripravo načrta delovanja Slovenske vojske in drugo načrtovanje v zvezi s povečanjem vojaških zmogljivosti države in delovanjem obrambnega sistema Organizacijsko-mobilizacijski razvoj Slovenske vojske kot del obrambnega načrtovanja v miru.

V okviru prostorskih sil Slovenske vojske se po teritorialnem načelu najprej popolnijo teritorialna vojaška poveljstva, ki prevzamejo vojaški del pristojnosti za pripravo in izvedbo mobilizacije enot skladno z dopolnjeno organizacijsko-formacijsko strukturo Slovenske vojske. Poleg bojnih zmogljivosti se prednostno oblikujejo učni centri Slovenske vojske za izvajanje služenja vojaškega roka in dodatni centri za usposabljanje, ki lahko v eni napotitvi na temeljno usposabljanje sprejmejo skupno 6.000 vojaških obveznikov.

Zaradi pričakovano oteženega dostopa do oborožitve in opreme bodo materialno-tehnična sredstva v največji možni meri zagotovljena iz lastnih virov, predvsem z ustreznim selekcioniranjem in vzdrževanjem oborožitve in opreme, ki je razporejena v strateško rezervo. Opremljanje povečanih vojaških zmogljivosti bo temeljilo pretežno na nabavi sodobne oborožitve in opreme, ki je primerna za izvajanje vojaških nalog pri zagotavljanju nacionalne obrambe ter delovanju v mednarodnih operacijah in misijah visoke intenzivnosti, v nujnem obsegu pa tudi na materialni dolžnosti. V

primeru izrazitega poslabšanja razmer v mednarodnem varnostnem okolju bodo pomemben dejavnik pri vzpostavitvi materialnih zmogljivosti Slovenske vojske tako nacionalne kot druge dostopne zmogljivosti za proizvodnjo in dobavo oborožitve in opreme. Ključna vodila pri zagotavljanju ustrezne opremljenosti Slovenske vojske bodo bojna učinkovitost, mobilnost, ofenzivnost, zagotavljanje učinkovite zaščite in preživetja vojakov, modularnost, enotnost platform ter večnamenskost.

Z namenom doseči večjo učinkovitost, višjo stopnjo standardizacije in povezljivosti ter znižati nabavne stroške se bo pomemben del sodobne oborožitve in opreme zagotavljal na podlagi kooperativnih nabav v okviru Severnoatlantskega zavezništva oziroma drugih mednarodnih organizacij ter na podlagi različnih bilateralnih in multilateralnih dogovorov. Intenziviranje mednarodnega sodelovanja in racionalizacija postopkov opremljanja bosta prednostno usmerjena v skrajšanje časa dobave nujno potrebne oborožitve in opreme.

Razvoj vojaške infrastrukture bo prednostno usmerjen v njeno prilagajanje potrebam aktiviranja VSR, spremembam strukture in obsega Slovenske vojske ter potrebam izvajanja vojaške obrambe, vključno s potrebnimi zavezništva.

Republika Slovenija za realizacijo nujnih nalog na obrambnem področju načrtuje dodatne kadrovske zmogljivosti predvsem s prerazporeditvami kadrov, s prenosom težišča nalog in z drugimi kadrovske rešitvami. Državni organi bodo zagotovili ustrezne kadrovske zmogljivosti za izvedbo obrambnih nalog, zaradi česar bo intenzivirano medresorsko sodelovanje in dopolnjevanje znanj obstoječih kadrov. Posebej bo izpostavljena kadrovska zagotovitev delovanja Ministrstva za obrambo na regijski ravni, saj se v upravnih organih za obrambo na regijskem nivoju izvaja pretežni del nevojaških nalog za zagotovitev povečanih kadrovske in delno tudi materialne zmogljivosti za delovanje obrambnega sistema, vendar Ministrstvo za obrambo po opustitvi izvajanja vseh delov vojaške dolžnosti na regijski ravni nima več vzpostavljenih zmogljivosti za izvajanje povečanega obsega nalog. Po popolnitvi struktur Slovenske vojske z vojaškimi obvezniki bodo uprave za obrambo težišče svoje dejavnosti prenesle na izvajanje mobilizacije enot in zagotavljanje materialno-zdravstvene oskrbe Slovenske vojske na terenu ter drugih obrambnih nalog na regijski ravni, katerih del bodo lahko, glede na možnosti, pomagale izvajati tudi lokalne skupnosti.

5.3. Delovanje Slovenske vojske po aktiviranju koncepta VSR

Po ponovni uveljavitvi vseh sestavin vojaške dolžnosti in s tem aktiviranjem koncepta VSR se začnejo aktivnosti vključevanja strateške rezerve v popolnjevanje in delovanje Slovenske vojske ob tem, da je Vlada Republike Slovenije predhodno že povečala mirnodobni obseg in strukturo Slovenske vojske ter zagotovila ažuriranje in nadgradnjo vsebin obrambnih načrtov.

Aktivnosti za vzpostavitev povečanih vojaških zmogljivosti Slovenske vojske po sprejetju ustrezne ocene ogroženosti države pred napadom se kar najbolj pospešijo z namenom, da se po aktiviranju VSR:

- najpozneje v 30 dneh dopolni organizacijsko-mobilizacijski razvoj Slovenske vojske, oblikuje nova struktura poveljstev ter začne v nove strukture razporejati predvideni častniški in podčastniški kader. Z dopolnjenim organizacijsko-mobilizacijskim razvojem Slovenske vojske se njena poveljstva in enote smiselno razvrsti v višje kategorije pripravljenosti ter ustrezno skrajša dolžino njihovih operativnih ciklov;
- najpozneje v 45 dneh začne izvajati postopni vpoklic in vključitev v enote Slovenske vojske tistih pripadnikov, ki imajo vojaška znanja, in začne njihovo dopolnilno usposabljanje, nadaljuje priprave na nabor in naborne aktivnosti, izvrši popolnitev novooblikovanih enot z oborožitvijo in opremo, pretežno iz zalog strateške rezerve, izvede kadrovska popolnitev enot in poveljstev ter vzpostavi nova struktura poveljevanja in kontrole Slovenske vojske;
- najpozneje v 60 dneh zagotovi povečanje in obnovev kadrovskih potencialov posameznih resorjev, na Ministrstvu za obrambo zagotovi zmogljivosti za izvajanje nabora, napotitev, mobilizacije in materialno-zdravstvene oskrbe tako, da se posamezne aktivnosti skladno s kadrovskimi možnostmi izvajajo hkrati s povečevanjem in dopolnjevanjem kadra, izkaže potrebe Slovenske vojske in druge obrambne potrebe v vojni, aktivira načrtovanje materialno-zdravstvene oskrbe, vzpostavi vse pogoje za delovanje učnih centrov Slovenske vojske ter znova začne izvajanje nabora in napotitve na služenje vojaškega roka;
- najpozneje v 150 dneh zagotovijo začetne operativne zmogljivosti enot Slovenske vojske, popolnjene pretežno iz VSR, zagotovi popolnjevanje enot z oborožitvijo in opremo ter v enote Slovenske vojske razporedi vojaške obveznike, ki so končali služenje vojaškega roka;
- najpozneje v 210 dneh od doseženih začetnih operativnih zmogljivosti usposobi nove enote Slovenske vojske za delovanje;

-
- najpozneje v 240 dneh zagotovi pogoje za mobilizacijo enot in poveljstev v okviru povečanih zmogljivosti Slovenske vojske ter pogoje za nadaljnjo krepitev sodelovanja Slovenske vojske v mednarodnih operacijah in misijah v okviru Severnoatlantskega zavezništva s poudarkom na neposredni sosesčini Republike Slovenije, zagotovi izvedbo nalog na področju materialno-zdravstvene oskrbe za vse obrambne potrebe;
 - najpozneje v 365 dneh zagotovijo operativne zmogljivosti in pripravljenost Slovenske vojske za delovanje v vojni v obsegu do dodatnih 25.000 pripadnikov, za pretežno prostorsko obrambo.

Po doseganju operativnih zmogljivosti in pripravljenosti Slovenske vojske za delovanje v vojni se nadaljuje njeno popolnjevanje in izvajanje služenja vojaškega roka, s čimer se zagotavlja pogoje za operativno rezervo, popolnitev izgub Slovenske vojske, vzpostavi se sistem neprekinjene oskrbe in nadomeščanja enot ter stalnega dopolnjevanja poveljniškega kadra. S tem se zagotovi pogoje za neprekinjeno izvajanje nalog iz poslanstva Slovenske vojske in učinkovito obrambo Republike Slovenije.

6. URESNIČEVANJE IN DOPOLNJEVANJE DOKTRINE

Vlada Republike Slovenije bo spremljala uresničevanje te doktrine ter jo po potrebi dopolnjevala in spreminjala skladno s spremembami razmer v varnostnem okolju države. Pri tem bo upoštevala dinamiko celotnega preoblikovanja obrambnega sistema Republike Slovenije.

S sprejetjem doktrine preneha veljavnost naslednjih dveh dokumentov s področja vojaške strateške rezerve: Koncept za oblikovanje vojaške strateške rezerve Republike Slovenije (št. dok. 024-7/2007-1, z dne 16. 1. 2007) ter Planski obseg in struktura vojaške strateške rezerve Republike Slovenije (št. dok. 803-14/2007-1, z dne 3. 12. 2007).

OBRAZLOŽITEV

Doktrina VSR izhaja iz Resolucije o splošnem dolgoročnem programu razvoja in opremljanja Slovenske vojske do leta 2025 (Uradni list Republike Slovenije, št. 99/10, sprejete 23. 11. 2010), ki določa, da se v določenih pogojih lahko obseg in struktura Slovenske vojske bistveno spremenita skladno s konceptom VSR, ki v primeru izrednega poslabšanja varnostnega okolja Republike Slovenije omogoča povečanje obsega obrambnih sil v daljšem časovnem obdobju predvidoma za do 25.000 dodatnih pripadnikov, v skrajnem primeru tudi na podlagi ponovne uvedbe vseh sestavin vojaške dolžnosti.

Republika Slovenija je s spremembami Zakona o obrambi in Zakona o vojaški dolžnosti v letih 2002 in 2003 spremenila temeljne okvire delovanja obrambnega sistema na vojaškem področju ter prešla z naborniške na profesionalno vojsko. V letu 2004 je bila Republika Slovenija vključena v zavezništvo Nato, kar bistveno vpliva na zagotavljanje nacionalne varnosti. Obvezno služenje vojaškega roka je bilo ukinjeno leta 2003, na novo je bilo vzpostavljeno prostovoljno služenje vojaškega roka, postopno se je obvezna rezervna struktura Slovenske vojske zmanjševala in se z 31. 12. 2010 ukinila. Deloma je rezervno strukturo nadomestila pogodbeni rezerva Slovenske vojske.

Namen doktrine oblikovanja in delovanja VSR je oblikovati temeljna načela in operativne zamisli za organiziranje dopolnjevanja in povečanja zmogljivosti Slovenske vojske za izvajanje vojaške obrambe. Z aktiviranjem VSR se povečuje potrebna vojskovalna moč Slovenske vojske. VSR neposredno zagotavlja ohranjanje vzdržljivosti Slovenske vojske pri vojaški obrambi Republike Slovenije in izpolnjevanju mednarodnih zavez na podlagi 5. člena Severnoatlantske pogodbe. Doktrina VSR je splošna doktrina na vojaško-obrambnem področju, ki določa zagotovitev pogojev za povečanje vojaških zmogljivosti v primeru povečane ogroženosti za obrambo države z zagotovitvijo kadrovskih in materialnih zmogljivosti.

VSR nima organizacijske strukture, temveč obsega konceptualne rešitve, ki opredeljujejo postopke, naloge in aktivnosti posameznih organov, s katerimi se dosežeta organiziranost in opremljenost Slovenske vojske, ki ob podpori civilnih zmogljivosti omogoča ustrezno odzivanje v primeru izrednega poslabšanja varnostnih razmer. Za oblikovanje in razvoj VSR ne bo vzpostavljena posebna struktura izven predvidenega obsega Slovenske

vojske. V okviru obrambnega načrtovanja se bodo zagotovile ustrezne baze podatkov in materialna sredstva strateške rezerve. Glede na navedeno tudi ni predvideno dodatno zagotavljanje finančnih sredstev, saj se bodo aktivnosti do aktiviranja VSR izvajale znotraj obstoječih programov. Za aktiviranje VSR se lahko znova uvedejo sestavine vojaške dolžnosti skladno z zakonom.

Konceptualno VSR izhaja iz ocene, da bo Slovenska vojska v primeru izrednega poslabšanja varnostnega okolja Republike Slovenije že v miru začela povečevati mirnodobno strukturo Slovenske vojske, ki bo omogočala razvoj povečanih zmogljivosti. Po uveljavitvi obrambnih dolžnosti bodo povečane vojaške zmogljivosti razpolagale, poleg sredstev iz strateške rezerve Ministrstva za obrambo, ki bodo uporabljena za usposabljanje in začetne aktivnosti Slovenske vojske, tudi z bojnimi sredstvi in opremo, s katerimi bo lahko izvajala vse vrste bojnih nalog, torej tudi ofenzivno delovanje, ter bo tehnično-tehnološko primerljiva z drugimi stranmi v morebitnem spopadu. VSR bi v takšnih okoliščinah v obdobju leta dni po aktiviranju omogočila povečanje obsega Slovenske vojske do 25.000 pripadnikov.

S prenehanjem služenja vojaškega roka se je začel zmanjševati obseg vojaško usposobljenih državljanov, ki se bo z leti še zmanjševal. K temu je treba dodati še negativne demografske trende, ki bodo povzročili zmanjšanje možnosti za dopolnjevanje Slovenske vojske.

Zato se v miru vključuje različne oblike usposabljanja in pridobivanja znanj in veščin z obrambnega področja, ki se izvajajo na podlagi prostovoljnosti. Naloge usposabljanja lahko ob podpori Ministrstva za obrambo v okviru svojih možnosti izvajajo družbene organizacije, katerih dejavnost je posebnega pomena za obrambo.

V primeru uveljavitve vseh sestavin vojaške dolžnosti se za del obveznikov, ki so opravili služenje vojaškega roka, organizira dopolnilno usposabljanje v novoustanovljenih enotah Slovenske vojske, za tiste, ki niso služili vojaškega roka, pa nabor in napotitev na služenje vojaškega roka, po odsluženem vojaškem roku pa se jih razporedi v nove enote Slovenske vojske. Temeljno vojaško usposabljanje obveznikov brez vojaških znanj se izvede v učnih centrih, specialistično usposabljanje in usposabljanje enot pa v okviru novooblikovanih enot oziroma v poveljstvih Slovenske vojske, ki se dopolnjujejo z vojaškimi obvezniki strateške rezerve. Za oblikovanje učnih centrov se angažirajo pripadniki stalne sestave in drug vojaško usposobljen starešinski kader. Za potrebe VSR se v času do aktiviranja oblikujejo posebne

rezerve oborožitve in vojaške opreme iz zalog oborožitve in opreme, ki se izloča iz operativne uporabe v Slovenski vojski ter se skladišči v namenskih skladiščih ministrstva. Vrsto in obseg zalog se določi na podlagi novega organizacijsko-mobilizacijskega razvoja Slovenske vojske za delovanje v vojni, in sicer iz izločenih količin orožja in vojaške opreme Slovenske vojske.

Manjkajoči oborožitev in oprema VSR se bosta zagotovili po aktiviranju VSR z nabavo v sklopu sistema opremljanja Slovenske vojske iz popisa po uvedbi materialne dolžnosti in sodelovanja v okviru zavezništva.

Infrastruktura za usposabljanje in namestitve se bo prednostno zagotavljala iz razpoložljivih zmogljivosti Ministrstva za obrambo, manjkajoče infrastrukturne zmogljivosti pa se bodo zagotovile z vključevanjem civilnih zmogljivosti.

Predlog je obrazložen.

